

Lányi Szabolcs vegyészmérnök és emeritus professzor laudatioja a Jenei Dezső-emléklap odaítélése alkalmából

Lányi Szabolcs 1946-ban született Görgényszentimrén. Életének meghatározó települései Görgényszentimre, Marosvásárhely, Bukarest és Csíkszereda. Marosvásárhelyen végezte a középiskolát, és ezt követően 1968-ban a Bukaresti Műszaki Egyetem Ipari Kémia Karán diplomázott. Tanulmányai végén felajánlották, hogy az egyetem Szervetlen Kémiai Technológia és Környezetvédelmi Tanszékén maradjon és dolgozzon, ahol 37 évet töltött. Pályáját előbb tanársegédként kezdte, majd fokozatosan szerezte meg a doktorátusvezető, egyetemi tanári fokozatot. Emellett a közéletben is szerepet vállalt, a környezetvédelmi és iparügyi szaktárcák tevékenységét segítette miniszteri főtanácsosként és államtitkárként, majd az Országos Tudományos és Technológiai Ügynökség elnökeként.

2001-től családjával együtt Csíkszeredába költözik, és saját bevallása szerint élete legszebb küldetésének tekinti a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának a létrehozásában való részvételt. 2001–2003 között a Csíkszeredai Kar alapító dékánjaként, majd a Biomérnöki Tanszék vezetőjeként fejt ki tevékenységét. 2006-ban hozza létre a tanszékhez tartozó Biokémiai és Biotechnológiai Kutatóközpontot. Személye nagy hatással volt a biotechnológiai kutatások megalapozására a székelyföldi régióban, amelynek keretén belül 25 kutatási projektben vett részt a csapatával. Ennek hozományaként 2014-ben megalakította a legelső független biotechnológiai és biokémiai kutatóintézetet Csíksomlyón. Doktorátusvezetőként jelentős szerepe volt a fiatal kutatók, az utánpótlás képzésében, az elmúlt húsz évben több mint huszonöt doktorandusz végzett a kezei alatt.

Tagja a Romániai Kémikusok Társaságának és az Országos Tudományos Tanácsnak, valamint a Független Környezetvédelmi Társaság alapító tagja. Munkásságát több díjjal is elismerték, mint a Román Akadémia díszoklevele, a Belgiumi Feltalálók Egyesülete „Merite de l’Invention” kitüntetése, a Vietnami Köztársaság Tudományért és Technológiáért kitüntetése, az EMT Pro Scientia Transsylvanica, valamint a Feltalálók Olimpiája Genius 2000 díja. A székelyföldi régióban végzett kiemelkedő fejlesztési munkásságáért 2015-ben Orbán Balázs-díjjal tüntetik ki.

Lányi professzor úrnak jelentős szerepe volt az erdélyi magyar műszaki tudományosság megteremtésében és megőrzésében. Több mint 250 szócikket publikált, és 80-nál is több műszaki termék kötődik nevéhez. De talán joggal állíthatjuk, legjelentősebb eredménye, hogy 2001-ben Csíkszeredában sikerült megalapítani a magyar tannyelvű biomérnöki képzést, és a humboldti koncepciót követve azt a felsőbb tudományos intézményt, amelyben a tanítás és tudomány szervesen összekapcsolódik. A professzor úr oktatás és kutatáson túlmutató tevékenysége, a kiváló mentor szerepét is igazolja, hogy a magyar anyanyelvvel rendelkező szakemberek kellő hozzáértéssel érvényesülhetnek a hazai szakmai közegben.

Jelen emléklap átadása hangsúlyozza dr. Lányi Szabolcs, a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék professor emeritusának példaértékű munkásságát, amely úttörővé tette őt az erdélyi magyar nyelvű biomérnökképzés megteremtésében.

Dr. Mara Gyöngyvér egyetemi tanár

Kolozsvár, 2024. március 21.